

Sygnatura akt VIII C 502/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Tomasz Kalsztejn

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Piasek

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2023 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa T. F. (1), K. F.

przeciwko Bank (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanej Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. solidarnie na rzecz powodów T. F. (1) i K. F. kwotę 49.293,70 zł (czterdzieści dziewięć tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt trzy złote siedemdziesiąt groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 maja 2020 roku do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanej Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. solidarnie na rzecz powodów T. F. (1) i K. F. kwotę 6.117 zł (sześć tysięcy sto siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w całości;
- nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi od pozwanej (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2.743,16 zł (dwa tysiące siedemset czterdzieści trzy złote szesnaście groszy) tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt VIII C 502/21

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 28 września 2020 roku (data nadania na poczcie) powodowie T. F. (1) i K. F. wnieśli o zasądzenie od Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 49.293,70 zł wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od 28 maja 2020 roku do dnia zapłaty,

ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia powyższego żądania, powodowie wnieśli o:

- zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów łącznie kwoty 128.232,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 28 maja 2020 roku do dnia zapłaty, tytułem nienależnie pobranych rat kapitałowo – odsetkowych spełnionych przez powodów na rzecz pozwanej w okresie od 28 września 2010 roku do 28 lutego 2020 roku w związku z zastosowaniem w umowie kredytu hipotecznego niedozwolonych postanowień umownych;
- ustalenie nieistnienia pomiędzy stronami stosunku prawnego kredytu w związku z nieważnością umowy kredytu nr KH/ (...)

Powodowie wnieśli ponadto o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości podwójnej stawki minimalnej.

W uzasadnieniu pozwani wskazali, że zawarli z pozwanym Bankiem umowę kredytu hipotecznego, indeksowanego kursem (...). Zgodnie z twierdzeniami zawartymi w pozwie, zawarta przez strony umowa zawierała niedozwolone klauzule umowne które spowodowały, że faktyczna wartość zobowiązania powodów pozostała nieznana w dniu zawarcia umowy. Powodowie wskazali również, że nie zostali oni poinformowani w sposób należyty o ryzyku związanym z zawarciem umowy indeksowanej do (...).

/pozew k.5- 23/

W odpowiedzi na pozew, pozwany Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że kwestionuje powództwo co do zasady jak i co do wysokości. Strona pozwana wskazała, że kwestionowane przez powodów postanowienia nie stanowią klauzul niedozwolonych oraz zaprzeczyła, że nie poinformowała powodów o mechanizmie indeksacji i o ryzyku kursowym oraz że w sposób arbitralny ustalała kursy walut obowiązujące w przeszłości. Dodatkowo strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. Nadto został sformułowany wniosek o sprawdzenie wartości przedmiotu sporu oraz zarzut niewłaściwości rzeczowej z wnioskiem o przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Łodzi.

/odpowiedź na pozew k.128-159/

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2020 roku Sąd Rejonowy ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 128.232,22 zł oraz stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Łodzi jako właściwego rzeczowo.

/postanowienie k. 54/

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2021 roku Sąd Okręgowy w Łodzi stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi

/postanowienie k. 320/

Do momentu zamknięcia rozprawy strony nie zmieniły swoich stanowisk.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 31 stycznia 2008 roku T. F. (1) i K. F. złożyli do Banku (...) S.A. wniosek kredytowy nr (...) o przyznanie kredytu w wysokości 300.000 zł w (...).

W dniu 10 marca 2020 roku T. F. (1) i K. F. zawarli z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o kredyt hipoteczny nr KH/ (...) indeksowany do waluty obcej ((...)). Zgodnie z umową kredytu hipotecznego, kwota kredytu wynosiła 303.303 zł i została udzielona w celu budowy domu metodą gospodarczą. Okres kredytowania został przewidziany na 540 miesięcy.

Zgodnie z par. 2 pkt. 2 umowy, kredyt jest indeksowany do (...), po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem (...) według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku (...) w dniu uruchomienia kredytu lub transzy.

Zgodnie z par. 6 pkt. 1 umowy, kredyt oprocentowany jest według zmiennej stopy procentowej, i kredytobiorca ponosi ryzyko zmian stóp procentowych. Oprocentowanie kredytu wynosi 3.7067% w stosunku rocznym, co stanowi sumę stopy referencyjnej LIBOR 3M ((...)) obowiązujące w dniu sporządzenia umowy oraz marży w wysokości 0.9500 p.p. stałej w całym okresie kredytowania. Oprocentowanie kredytu ulega zmianie w zależności od zmiany stopy referencyjnej LIBOR 3M ((...)) (par. 6 pkt. 5 umowy).

Zgodnie z par. 7 ust. 1 umowy, kredytobiorca zobowiązuje się spłacić kwotę kredytu w (...) ustaloną zgodnie z par. 2 umowy w PLN, z zastosowaniem kursu sprzedaży (...) obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z (...) Banku (...) S.A.

Jako zabezpieczenie spłaty kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami kredytobiorcy, zgodnie z treścią par. 9 umowy, ustanowili hipotekę kaucyjną do sumy 515.615,10 zł na nieruchomości położonej w Ł. ul. (...), działka nr (...) wpisanej do księgi wieczystej numer (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Łodzi – Śródmieściu w Ł., XVI Wydział Ksiąg Wieczystych. Do czasu otrzymania przez Bank odpisu z księgi wieczystej nieruchomości z prawomocnym wpisem hipoteki, na rzecz Banku zostanie ustanowione ubezpieczenie kredytów zabezpieczanych hipotecznie na podstawie umowy zawartej przez Bank z Towarzystwem (...) S.A.

Zgodnie z par. 8 ust. 3 i 4 Regulaminu kredytowania osób fizycznych w ramach usług bankowości hipotecznej w Banku (...) S.A., w przypadku kredytu indeksowanego kursem waluty obcej kwota raty spłaty obliczona jest według kursu sprzedaży dewiz, obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku (...) z dnia spłaty. Kredytobiorca w przypadku kredytu indeksowanego kursem waluty obcej może zastrzec w umowie kredytu, że Bank będzie pobierał ratę spłaty z rachunku w walucie, do jakiej kredyt jest indeksowany, o ile ten rachunek jest dostępny w aktualnej ofercie Banku.

Zgodnie z treścią par. 9 ust.4 Regulaminu, w przypadku kredytu indeksowanego kursem waluty obcej, Bank w następnym dniu po upływie terminu wymagalności kredytu, dokonuje przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na PLN, z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz, określonego przez Bank w Tabeli Kursów Walut Obcych. Od wymagalnego kapitału, wyrażonego w PLN Bank nalicza dalsze odsetki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych.

Stosownie do treści par. 11 ust. 4 Regulaminu, przewalutowanie następuje według kursów, z zastrzeżeniem ust. 5, kupna dewiz z dnia złożenia wniosku o przewalutowanie na podstawie obowiązującej w Banku (...) w przypadku zmiany waluty z PLN na walutę obcą.

Umowa oraz regulamin nie zawierają definicji pojęcia (...).

/wniosek kredytowy k. 164-168, umowa o kredyt hipoteczny k.28-33, Regulamin k.34-43/

W przypadku kredytu indeksowanego do waluty obcej poza ryzykiem braku spłaty istnieje również ryzyko niedopasowania stóp procentowych oraz niezrealizowanych różnic kursowych. Kurs waluty obcej, do której kredyt został indeksowany jest ustalany przez rynek międzybankowy. Część spreadu walutowego staje się dochodem banku przy transakcjach walutowych

Pracownik nie był uprawniony do negocjacji umowy, każdy wniosek był przekazywany do centrali banku. Pracownik nie był gratyfikowany za udzielenie kredytu indeksowanego do (...).

/zeznania świadków: J. C. (1) (zaczynik czasowy 00:12:15 – 00:57:07), A. K. (zaczynik czasowy 01:06:54 – 01:25:22), złożone na rozprawie 7 stycznia 2021 roku, protokół k.282 – 284/

T. F. (1) i K. F. przed zaciągnięciem kredytu w Banku (...) S.A. sprawdzali oferty w innych bankach, ale nie mogli z nich skorzystać z uwagi na brak zdolności kredytowej. Powodowie chcieli zaciągnąć kredyt indeksowany do (...), z uwagi na niższe raty oraz na brak zdolności kredytowej dla innego rodzaju kredytu. Przed zawarciem umowy kredytu były trzy spotkania w placówce banku. Na pierwszym spotkaniu złożono powodom ofertę i sprawdzono ich zdolność kredytową. Oferta pozwanego banku była jedyną ofertą, w której powodowie mieli zdolność kredytową. Na kolejnym spotkaniu powodowie dostarczyli brakujące dokumenty. Na trzecim spotkaniu przedstawiono powodom umowę kredytu. Wówczas pracownik banku omawiał z powodami warunki umowy. Udzielono powodom odpowiedzi na wszystkie pytania. Umowa była czytana na miejscu przez powodów. Pracownik banku nie przedstawił konsekwencji zawarcia umowy kredytu, jak również nie wyjaśniał różnic kursów bankowych ani pojęcia spread bankowy

Pracownik banku zapewniał powodów, że kurs franka jest stabilny i nie wzrośnie, oraz nie poinformował powodów o zagrożeniach związanych z kredytem frankowym, oraz czym jest klauzula waloryzacyjna i kredyt indeksowany. Powodowie nie mieli świadomości, że saldo zadłużenia może gwałtownie wzrosnąć.

/zeznania: powoda T. F. k. 501 w zw. z k. 342-344, powódki K. F. k. 502 w zw. z k. 344/.

W 2008 roku Millennium Bank oferował kredyty hipoteczne w walucie polskiej i w walucie obcej. Oferty kredytów indeksowanych były do listopada 2008 roku. Później bank wycofał się z ich udzielania. Proces udzielania kredytu składał się z kilku etapów. Pierwszy etap to przedstawienie oferty, drugi etap to złożenie wniosku, kolejny to dostarczenie operatu szacunkowego. Po analizie kredytowej następowało wydanie decyzji kredytowej, po czym kredytobiorca musiał zgromadzić potrzebne dokumenty i spełnić warunki określone w tej decyzji. Ostatni etap to podpisanie umowy i wypłata środków. Wybór kredytu a przede wszystkim waluty kredytu należał zawsze do klienta banku. W przedstawianym klientowi dokumencie o ryzyku kursowym nie było informacji o saldzie kredytu jak również o tym, że kurs franka szwajcarskiego zwiększy się.

/dowód z zeznań świadka M. D. k. 546-547/

Łączna wysokość rat kapitałowo – odsetkowych uiszczona bankowi od powodów wyniosła 128.232,22 zł.

S. pozwanego banku był kilkukrotnie wyższy od spreadu Narodowego Banku Polskiego.

Różnica między sumą rat kapitałowych uiszczonych przez powodów w rzeczywistości z sumą rat kapitałowych, które powodowie uściliby, przy założeniu braku istnienia klauzuli waloryzacyjnej w okresie od dnia 28 września 2010 roku do 28 lutego 2020 roku wynosi 41.889,47.

Różnica między sumą rat odsetkowych uiszczonych przez powodów w rzeczywistości z sumą rat odsetkowych, które powodowie uściliby, przy założeniu braku istnienia klauzuli waloryzacyjnej w okresie od dnia 28 września 2010 roku do 28 lutego 2020 roku wynosi 9.376,52 zł.

Różnica między sumą rat łącznych uiszczonych przez powodów w rzeczywistości z sumą rat łącznych, które powodowie uściliby, przy założeniu braku istnienia klauzuli waloryzacyjnej w okresie od dnia 28 września 2010 roku do 28 lutego 2020 roku wskazuje nadpłat powodów w wysokości 51.265,99 zł.

/opinia biegłego k.362-388, opinia uzupełniająca k. 472-474/

Pismem z dnia 26 marca 2020 roku powodowie wezwali Bank (...) do zwrotu pobranych kwot z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z umowy kredytowej nr (...) w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania.

/wezwanie do zapłaty k.44-51/

Decyzją z dnia 27 maja 2020 roku (...) Bank S.A. odmówił zapłaty.

/decyzja banku k. 52-58/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego, zgromadzonego w sprawie, w szczególności w oparciu o załączone do akt dowody z dokumentów, których treść i autentyczność nie była kwestionowana przez strony oraz na podstawie opinii biegłego, zeznań świadka oraz stron postępowania. Sąd pominął dowód z zeznań świadków J. C. i K. M. jako dowody mające wykazać fakty nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy, zmierzające jedynie do przedłużenia toczącego się postępowania. Wskazani świadkowie mieli bowiem zeznawać na okoliczności ogólne dotyczące polityki finansowej pozwanego banku realizacji przez niego transakcji międzybankowych i ponoszeniem banku kosztów jak również występowania szeregi czynników wpływających na wysokość kursów walut. Wskazani świadkowie nie uczestniczyli na żadnym etapie w zawieraniu z powodami umowy

kredytu hipotecznego będącego przedmiotem rozstrzygnięcia, jak również nie mieli żadnego wpływu na treść i ukształtowanie tego stosunku cywilno-prawnego. Z tych też względów Sąd nie przeprowadził powyższych dowodów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości w odniesieniu do żądanej kwoty tytułem zwrotu spełnionych przez powodów na rzecz banku świadczeń związanych ze spłatą rat kredytowych, tak w części kapitałowej jak odsetkowej, jako nienależnych

Strona powodowa dochodziła zasądzenia od pozwanego kwoty 49.293,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 maja 2020 roku do dnia zapłaty. Powodowie oparli swoje roszczenie na twierdzeniu o abuzywności postanowień umowy dotyczących ustalania przez pozwanego kursów walut. Wnieśli oni o zwrot nienależnego świadczenia za okres od dnia 28 września 2010 roku do dnia 28 lutego 2020 roku.

W konsekwencji rozważenia wymagały kwestie nieważności implikującej obowiązek zwrotu części świadczeń pobranych tytułem łączącej strony umowy kredytowej na podstawie przepisów związanych z bezpodstawnym wzbogaceniem i nienależnym świadczeniem (art. 410 k.c. i nast.).

W obrocie powszechnie spotykane są trzy rodzaje kredytów, po pierwsze tzw. kredyt złotowy (świadczenie określone w walucie polskiej i spłacane w tej walucie – PLN), tzw. kredyt walutowy (świadczenie określone w walucie obcej i spłacane w tej walucie np. (...), EUR, USD), a także tzw. kredyt indeksowany (waloryzowany) kursem waluty obcej (świadczenie określone w walucie polskiej, następnie indeksowane do kursu waluty obcej i spłacane w walucie polskiej lub obcej). W realiach niniejszej sprawy kredyt miał charakter indeksowany do kursu waluty obcej.

Pojęcie kredytu indeksowanego wprowadzone zostało przez ustawodawcę dopiero na podstawie art. 1 pkt 1 lit a ustawy z 29 lipca 2011 roku o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustawy (Dz. U. 2011, Nr 165, poz. 984), w wyniku której dodano pkt 4a do art. 69 ust. 2 ustawy Prawo bankowe o treści: „w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczególne zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo - odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu”. Wskazana nowelizacja ustawy Prawo bankowe weszła w życie 26 sierpnia 2011 roku, przy czym nie oznacza to, że w okresie ją poprzedzającym tzw. kredyty indeksowane nie były przedmiotem stosunków cywilnoprawnych, a w szczególności takie ukształtowanie praw i obowiązków stron prowadziło do nieważności zawartej umowy. Nie można tracić z pola widzenia obowiązującej zasady swobody umów – art. 353¹ k.c., a także wyrażonej w art. 358¹ § 2 k.c. możliwości umownej waloryzacji świadczenia. Problematyka ta była przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, który podkreślił, że ułożenie stosunku prawnego w ten sposób, że strony wskazują inną walutę zobowiązania i inną walutę wykonania tego zobowiązania jest zgodne z zasadą swobody umów (wyrok Sądu Najwyższego z 25 marca 2011 roku, IV CSK 377/10, Lex nr 1107000, wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2016 roku, I CSK 1049/14, OSNC 2016/11/134).

Kontynuując rozważania w tej mierze warto odwołać się do uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2016 roku (I CSK 1049/14, OSNC 2016/11/134), w której wprost wyjaśniono konstrukcję kredytu indeksowanego do waluty obcej. Jak wskazał Sąd Najwyższy: „bank wydaje kredytobiorcy określoną sumę kredytową w złotych, przy czym jej wysokość jest określana (indeksowana) według kursu danej waluty (np. euro) w dniu wydania (indeksowanie do waluty obcej po cenie kupna). Ustalenie takie następuje też w celu określenia wysokości rat kredytowych, do których kredytobiorca będzie zobowiązany w okresie trwania stosunku kredytowego. W dniu płatności konkretnych rat taka rata jest przeliczana zgodnie z umową na złote stosownie do kursu danej waluty, tj. po kursie jej sprzedaży kontrahentowi banku. Tak ujęta umowa kredytu indeksowanego mieści się w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowi jej możliwy wariant (art. 353¹ k.c. w związku z art. 69 Prawa bankowego). Kredytobiorca zwraca

kredytodawcy wykorzystaną sumę kredytu, przy czym w związku z kursem waluty obcej suma ta może być wyższa odpowiednio do relacji do waluty obcej, gdyż suma wykorzystana w dniu wykonywania umowy kredytu hipotecznego może mieć inną wartość rynkową w wyniku indeksacji walutowej. Innymi słowy, kredytobiorca może być zobowiązany do zwrotu bankowi sumy pierwotnie wykorzystanego kredytu, ale taka wykorzystana suma - w całości lub części - może mieć inną (wyższą) wartość rynkową w okresie spłaty kredytu.

Z uwagi na powyższe, w szczególności prawną dopuszczalność ukształtowania umowy kredytu jako waloryzowanego walutą obcą, Sąd nie znajduje podstaw do negowania zapisów § 2 ust. 2 spornej umowy, a związanych z ustaleniem samej waluty waloryzacji kredytu, jak też charakteru kredytu jako waloryzowanego kursem (...). Uznanie takiej klauzuli za abuzywną prowadziłoby do wniosku, że już sama indeksacja waluty kredytu jest niedopuszczalna, co, jak wskazano, nie może być uznane za pogląd trafny, tym bardziej, iż postanowienie to sformułowane jest w sposób jednoznaczny i było indywidualnie uzgodnione z konsumentem (we wniosku kredytowym kredytobiorcy wprost wskazali, iż z dostępnych walut kredytu wybierają (...)).

Odmienne ocenić należy natomiast kwestionowane przez powodów postanowienie par. 7 ust. 1 umowy oraz par. 8 ust. 3, par. 9 ust. 4 i par. 11 pkt. 4 Regulaminu, których istotą było to, że kursy indeksacji do waluty obcej zarówno kwoty kredytu udostępnionej kredytobiorcom w złotych, jak i dokonywanych przez nich w złotówkach spłat, określane są przez bank jednostronnie w Tabeli Kursów Walut Obcych na określony dzień i godzinę, przy zastosowaniu odpowiednio kursu kupna lub kursu sprzedaży zawartego w tej tabeli. Zgodnie z regulaminem, również przewalutowanie kredytu następowało w oparciu o kursy wymienione w Tabeli Kursów Walut Obcych.

Stosownie do treści art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jak natomiast stanowi § 2 omawianego przepisu - jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Stosownie natomiast do § 3 niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385¹ § 4 k.c.). Dla uznania danych postanowień za niedozwolone postanowienia umowne konieczne jest zatem kumulatywne spełnienie pięciu przesłanek:

1. postanowienie jest stosowane przez przedsiębiorcę w stosunkach z konsumentem;
2. postanowienie to nie zostało indywidualnie uzgodnione;
3. postanowienie nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron;
4. postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami;
5. postanowienie narusza w sposób rażąco interesy konsumenta.

Jak stanowi natomiast art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Odnosnie do pierwszej z wymienionych przesłanek wskazać należy, że status powodów jako konsumentów oraz strony pozwanej jako przedsiębiorcy w związku z zawarciem spornej umowy kredytu pozostawał poza przedmiotem sporu.

W odniesieniu do drugiej z przesłanek uznania postanowienia umownego za niedozwolone (brak indywidualnego uzgodnienia postanowienia umownego) również należało uznać ją za spełnioną w realiach niniejszej sprawy. O ile zgodzić należy się ze stroną pozwaną, iż sama indeksacja kredytu kursem waluty (...) była przedmiotem indywidualnych uzgodnień (kredytobiorcy mogli bowiem zaciągnąć zobowiązanie również w innych walutach – co znajduje odzwierciedlenie wprost w treści wniosku kredytowego), o tyle strona pozwana w żaden sposób nie wykazała, jakoby przedmiotem indywidualnych uzgodnień pozostawały również postanowienia umowne przewidujące mechanizm tejże indeksacji (a zatem omawiane § 2 ust. 2 oraz § 4 ust. 2 umowy). Ciężar dowodu w tym zakresie niewątpliwie spoczywał na stronie pozwanej (art. 385¹ § 4 k.c.), która jednakże w tej mierze nie przedstawiła nie tylko jakichkolwiek dowodów, ale też twierdzeń.

W odniesieniu do przesłanki trzeciej Sąd Rejonowy w pełni podziela pogląd prawny wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z 9 maja 2019 roku, I CSK 242/18, a także w wyroku Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2019 roku, III CSK 159/17, zgodnie z którym obowiązek zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu w oznaczonych terminach spłaty stanowi główne świadczenie kredytobiorców. Powyższy wniosek nie oznacza jednak, że postanowienia wyznaczające kurs waluty, które składają się na klauzulę waloryzacyjną zawartą w umowie kredytu, nie podlegają kontroli pod kątem ich abuzywności. Postanowienia określające główne świadczenia stron nie podlegają takiej kontroli jedynie pod warunkiem, że zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Takie rozwiązanie ustawowe, wywodzące się z art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. U. UE. L. z 1993 r. Nr 95, str. 29 z późn. zm., dalej jako: dyrektywa 93/13), opiera się na założeniu, zgodnie z którym postanowienia określające główne świadczenia stron zazwyczaj odzwierciedlają rzeczywistą wolę konsumenta, gdyż do ich treści strony przywiązują z reguły największą wagę. W związku z tym zasada ochrony konsumenta musi ustąpić ogólnej zasadzie autonomii woli obowiązującej w prawie cywilnym. Wyłączenie spod kontroli nie może jednak obejmować postanowień nietransparentnych, gdyż w ich przypadku konsument nie ma możliwość łatwej oceny rozmiarów swojego świadczenia i jego relacji do rozmiarów świadczenia drugiej strony. Z tą ostatnią sytuacją mamy do czynienia w przypadku analizowanych klauzul waloryzacyjnych. Interpretując art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13 w podobnym kontekście, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako: (...)) uznał, że "wymóg, zgodnie z którym warunek umowy musi być wyrażony prostym i zrozumiałym językiem, powinien być rozumiany jako nakazujący nie tylko, by dany warunek był zrozumiały dla konsumenta z gramatycznego punktu widzenia, ale także, by umowa przedstawiała w sposób przejrzysty konkretne działanie mechanizmu wymiany waluty obcej, do którego odnosi się ów warunek, a także związek między tym mechanizmem a mechanizmem przewidzianym w innych warunkach dotyczących uruchomienia kredytu, tak by rzeczonemu konsumentowi było w stanie oszacować, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, wpływające dla niego z tej umowy konsekwencje ekonomiczne" (wyrok z 30 kwietnia 2014 roku, K. i K. R. przeciwko (...), C-26/13, pkt 75, podobnie wyrok z 20 września 2017 roku, R. P. A. i in. przeciwko (...) SA, C-186/16, pkt 45).

Sporne postanowienia umowne mogą być uznane za sformułowane w sposób jednoznaczny jedynie na gruncie formalnym i gramatycznym, gdyż bezsprzecznie jasne w aspekcie czysto językowym jest umowne sformułowanie, iż kursy indeksacji do waluty obcej zarówno kwoty kredytu udostępnionego kredytobiorcom, jak i dokonywanych przez nich spłat, określone są w Tabeli Kursów Walut Obcych, obowiązujących w (...) Bank S.A., oraz że podstawą do ustalenia kursów kupna i sprzedaży zawartych w Tabeli Kursów Walut Obcych Banku jest kurs bazowy, stanowiący średnią arytmetyczną z ofert kupna i sprzedaży tej waluty oferowanych przez profesjonalnych uczestników rynku walutowego i podanych na stronie serwisu (...) w chwili tworzenia Tabeli Kursów Walut Obcych. Zrozumienie literalnej treści takiej klauzuli umownej nie pozwala jednak w jakikolwiek – jednoznaczny czy niejednoznaczny – sposób odczytać w chwili zawierania umowy, jaki wpływ będzie miał ten zapis umowy na przyszłą sytuację prawną kredytobiorcy (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 25 sierpnia 2020 roku, sygn. akt III Ca 241/19). W konsekwencji, mając na względzie niejednoznaczność omawianych postanowień umownych, również trzecią z omawianych przesłanek uznać należało za spełnioną.

Odnosząc się do przesłanki czwartej i piątej wskazać należy, iż w ocenie Sądu sporne postanowienia umowne kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, jednocześnie rażąco naruszając jego interesy.

Na wstępie rozważań dotyczących tej materii należy jednak zaakcentować, iż Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie podziela pogląd wyrażony w uchwale składu 7 sędziów SN z 20 czerwca 2018 roku, III CZP 29/17, zgodnie z którym oceny, czy postanowienie umowne jest niedozwolone (art. 385¹ § 1 k.c.), dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy. Nie znajdując podstaw do obszernego przytaczania poglądów prawnych, z bogatym odwołaniem również do orzecznictwa (...), przywołanych w omawianej uchwale, położyć nacisk należy jedynie na płynące z niej wnioski, zgodnie z którymi orzeczenie sądu stwierdzające abuzywność postanowienia i brak związania konsumenta może mieć - jak zgodnie się przyjmuje - charakter wyłącznie deklaratoryjny. Zastosowanie takiej sankcji zakłada, że już od chwili zawarcia umowy jest jasne, czy określone postanowienie jest dozwolone i ocena ta nie jest zmienna w czasie. Z tego względu możliwe jest uwzględnienie tylko tych czynników, które są wówczas dostępne, a więc treści umowy zawartej z wykorzystaniem tego postanowienia i treści umów powiązanych, okoliczności zaistniałych i działań podejmowanych przez strony (w tym udzielonych informacji) do chwili zawarcia umowy, stanów trwających w tej chwili, istniejącego wówczas otoczenia prawnego i gospodarczego, posiadanej przez strony i dostępnej wiedzy, prognoz co do przyszłych zdarzeń i możliwości przewidzenia związanego z nimi ryzyka. W konsekwencji ocena niedozwolonego charakteru postanowienia nie może uwzględniać okoliczności powstałych po zawarciu umowy - w tym także sposobu stosowania postanowienia umowy w praktyce.

Oceniając zatem charakter omawianych postanowień umownych (par. 7 ust. 1 umowy) oraz Regulaminu (par. 8 ust. 3, par. 9 ust. 4 i par. 11 pkt. 4) w powyższym świetle (tj. wg stanu na chwilę zawarcia umowy), stwierdzić należy, iż omawiane postanowienia umowne kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, jednocześnie rażąco naruszając jego interesy. Materia ta była już wielokrotnie analizowana w licznych orzeczeniach zarówno sądów powszechnych, jak i Sądu Najwyższego, przy czym zdecydowanie dominuje pogląd, zgodnie z którym analizowane klauzule mają charakter abuzywny, czyli kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Sprzeczność z dobrymi obyczajami i naruszenie interesów konsumenta polega w tym przypadku na uzależnieniu wysokości świadczenia spełnianego przez konsumenta od swobodnej decyzji przedsiębiorcy. Zarówno przeliczenie kwoty kredytu na (...) w chwili jego wypłaty, jak i przeliczenie odwrotne w chwili wymagalności poszczególnych spłacanych rat, służy bowiem określeniu wysokości świadczenia konsumenta. Takie uregulowanie umowne należy uznać za niedopuszczalne. Klauzula, która nie zawiera jednoznacznej treści i przez to pozwala na pełną swobodę decyzyjną przedsiębiorcy w kwestii bardzo istotnej dla konsumenta, dotyczącej kosztów kredytu, jest klauzulą niedozwoloną. Wszak w istocie tak niejasne i niepoddające się weryfikacji określenie sposobu ustalania kursów wymiany walut stanowi dodatkowe, ukryte wynagrodzenie banku, które może mieć niebagatelne znaczenie dla kontrahenta, a którego wysokość jest dowolnie określana przez bank. Dość wskazać, że o poziomie podlegającego wypłacie kredytu, jak również o poziomie zadłużenia ratalnego (i to już spłaconego) konsument dowiadyuje się po podjęciu odpowiedniej sumy z jego rachunku, służącego obsłudze zaciągniętego kredytu hipotecznego (por. m.in. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2016 roku I CSK 1049/14 oraz Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2019 roku III CSK 159/17 i Sądu Najwyższego z 9 maja 2019 roku I CSK 242/18).

Powyżej prezentowane stanowiska Sąd Rejonowy w pełni podziela, podkreślając dodatkowo, iż w realiach niniejszej sprawy, na chwilę zawierania umowy kredytu, postanowienia umowne (w tym postanowienia regulaminu) w żaden sposób nie precyzowały sposobu ustalania kursu walut poprzez stronę pozwaną w (...) Spółki Akcyjnej, pozostawiając w tym zakresie nieograniczoną swobodę kredytodawcy.

Bez znaczenia w ocenie Sądu pozostają przy tym podnoszone przez stronę pozwaną, argumenty dotyczące braku dowolności w tworzeniu tabeli kursowych zarówno w dacie zawarcia umowy, jak i obecnie. Argumentacja ta opierała się na fakcie, iż w pozwanym banku zawsze obowiązywała jedna tabela kursowa, w związku z czym musiała mieć ona charakter rynkowy i nie mogła być ustalana w sposób dowolny. Rzecz jednak w tym, iż omawiana argumentacja

sprowadza się do pozostającego bez znaczenia, co już podkreślono, sposobu wykonywania umowy przez strony, a nie samej jej treści. Fakt, iż określenie kursu waluty obcej w tabeli banku w sposób znacząco odbiegający od realiów rynkowych powodować mogłoby dla pozwanych niekorzystne skutki w zakresie ogółu ich interesów finansowych, nie przekreśla tego, że zgodnie z postanowieniami wiążącej strony umowy bank był do tego uprawniony i mógł z tego uprawnienia skorzystać, co rażąco naruszało interesy konsumentów, jak również kształtowało ich prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami. Próba wykazania natomiast, iż rzeczywiste kursy stosowane przez pozwaną w toku wykonywania umowy pozostawały w korelacji, a nawet znacząco nie odbiegały do kursów średnich NBP – pozostawał prawnie irrelevantny, z uwagi na przytoczoną już treść uchwały SN z 20 czerwca 2018 roku, III CZP 29/17.

W konsekwencji zakwestionowane przez powodów klauzule indeksacyjne Sąd uznał za niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., co skutkowało koniecznością rozważenia skutków, jakie niesie to dla zawartej przez strony umowy.

Uznanie za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. zawartych w konkretnych postanowieniach umownych klauzul indeksacyjnych, co do zasady, zgodnie z art. 385¹ § 2 powoduje iż postanowienia uznane za niedozwolone (abuzywne) nie wiążą konsumenta. Jest to szczególny rodzaj sankcji, który należy odróżnić od nieważności, wzruszalności oraz bezskuteczności względnej i zawieszanej. Zgodnie z dominującym poglądem doktryny, komentowany przepis przewiduje sankcję bezskuteczności częściowej ex lege, która znajduje zastosowanie z mocy ustawy i działa ex tunc. Orzeczenie sądowe, w którym dane postanowienie umowne zostaje uznane za niedozwolone, ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny (Kodeks cywilny. Komentarz red. Konrad Osajda, wyd. 26, 2020, Legalis, komentarz do art. 385²). Jednocześnie, co do zasady, na mocy omawianego przepisu strony pozostają związane postanowieniami umowy w pozostałym zakresie.

Idąc dalej należy stwierdzić, że kwestionowane postanowienia umowne nie określają głównego świadczenia stron. W ocenie Sądu ujęcie głównego świadczenia stron należy rozumieć wąsko, w nawiązaniu do pojęcia elementów przedmiotowo istotnych umowy. Nie ulega wątpliwości, że w umowie kredytu, w myśl powoływanego już art. 69 ust. 1 prawa bankowego, świadczeniem głównym kredytodawcy jest udostępnienie kredytobiorcy oznaczonej kwoty pieniężnej, zaś świadczeniem głównym kredytobiorcy jest zwrot otrzymanych środków pieniężnych oraz uiszczenie opłat z tytułu oprocentowania i z tytułu prowizji. Kwestionowane klauzule waloryzacyjne nie dotyczą żadnego z wymienionych elementów umowy. Pomimo, że klauzule waloryzacyjne są związane ze spłatą kredytu, to nie można przyjąć, aby dotyczyły głównych świadczeń stron. Podważane przez powódkę postanowienia umowne mają niewątpliwie drugorzędne znaczenia przy ustaleniu, czy bez uzgodnienia tych elementów konstrukcyjnych umowy, w ogóle doszłoby do jej zawarcia. Klauzule waloryzacyjne w umowie powódki nie są postanowieniami o charakterze przedmiotowo istotnym (essentialia negotii), w związku z czym powinny być objęte kontrolą przewidzianą w art. 385¹ kc. W myśl wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2016 r., umowna klauzula waloryzacyjna nie jest objęta wyłączeniem zawartym w art. 385¹ § 1 zdanie drugie k.c. Klauzula taka nie określa bowiem bezpośrednio świadczenia głównego, a wprowadza jedynie umowny reżim jego podwyższenia. Cel abstrakcyjnej kontroli postanowień wzorców umownych nie przemawia za szerokim rozumieniem formuły "postanowień określających główne świadczenie stron". W tej sytuacji należy stwierdzić, że postanowienia bankowego wzorca umownego, zawierającego uprawnienie banku do przeliczania sumy wykorzystanego przez kredytobiorcę kredytu do waluty obcej (klauzula tzw. spreadu walutowego), nie dotyczą głównych świadczeń stron w rozumieniu art. 385¹ § 1 zdanie drugie kc. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2016r., I CSK 1049/14, LEX nr 2008735).

Należy podkreślić, że klauzula waloryzacyjna może działać prawidłowo jedynie wówczas, gdy miernik wartości, według którego dokonywana jest waloryzacja ustalany jest w sposób obiektywny, czyli w sposób niezależny od woli którejkolwiek ze stron umowy. Dodatkowo słusznie strona powodowa zwróciła uwagę na niejednoznaczność podważanych postanowień umownych. Zawarta pomiędzy stronami umowa kredytu nie przedstawiała w sposób klarowny działania mechanizmu wymiany waluty obcej, w związku z czym strona powodowa nie miała możliwości samodzielnie oszacować, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, konsekwencji ekonomicznych zawartego

stosunku zobowiązaniowego. Strona powodowa nie знаła sposobu, w jaki bank kształtował kurs (...). Powodowie byli pozbawieni możliwości kwestionowania decyzji banku w zakresie wyznaczanego kursu (...). Natomiast dobre obyczaje nakazują, aby ponoszone przez konsumenta koszty związane z zawarciem umowy, o ile nie wynikają z czynników obiektywnych, były możliwe do przewidzenia. Niewątpliwie zawierając umowę kredytu indeksowanego każdy kredytobiorca powinien liczyć się z ryzykiem związanym ze zmianami kursów walut obcych, ryzyko to jest oczywiste. Jednak powyższe nie ma nic wspólnego z dowolnym kształtowaniem kursu wymiany walut stosowanym w przedmiotowej sprawie przez pozwany bank. Pozwany zapewnił sobie dowolność w zakresie wyboru kryteriów ustalania kursu (...) w tworzonych tabelach kursowych, przez co wpływał na wysokość zobowiązania powoda.

Konsekwencją ustalenia, że kwestionowane postanowienia umowne są niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc jest przyjęcie, że postanowienia te nie wiążą strony powodowej ex tunc i ex lege. Natomiast jak stanowi art. 385¹ § 2 kc. strony są związane umową w pozostałej części. Ponadto niedozwolone postanowienia umowne podlegają zniesieniu, nie tylko w zakresie, w jakim ich treść jest niedopuszczalna, ale w całości. Zdaniem Sądu wyeliminowanie z umowy klauzul indeksacyjnych nie prowadzi do ustalenia nieważności umowy kredytu w całości. Przyjęcie takiej koncepcji byłoby sprzeczne z treścią art. 385¹ § 1 i 2 k.c. Poza tym jak już była o tym mowa powyżej klauzule walutowe nie stanowią essentialia negotii, co stanowi kolejny argument przeciwko unieważnieniu całej umowy kredytu. Nie sposób również przyjąć, aby na miejsce niedozwolonych postanowień umownych, przyjmując przepisy dyspozytywne. W przeciwieństwie do art. 58 § 1 kc dotyczącego nieważności czynności prawnej, art. 385¹ kc. nie przewiduje zastąpienia nieważnych postanowień czynności prawnej odpowiednimi przepisami ustawy. Zdaniem Sądu wyeliminowanie z umowy klauzul waloryzacyjnych nie powoduje powstania w umowie kredytu łączącej strony żadnej luki, ponieważ co było stwierdzone na początku rozważań Sądu, przedmiotowy kredyt jest w istocie kredytem złotowym. Wobec tego nie ma potrzeby przeliczania wysokości zobowiązania powódki, gdyż jest ona wyrażona w PLN. Bez mechanizmu indeksacji przedmiotowa umowa powinna nadal obowiązywać strony, gdyż jest możliwe ustalenie wysokości zobowiązania strony powodowej. Wobec tego, że nie ma luki w umowie kredytu to nie ma również podstaw, aby przyjąć konieczność zastępowania klauzul waloryzacyjnych innymi przepisami prawa. Po wyeliminowaniu z umowy klauzul indeksacyjnych powódka, jako kredytobiorca zobowiązana do zwrotu kredytu w wysokości nominalnej powiększonej o należne odsetki wynikające z postanowień umowy pierwotnej, w terminach i z oprocentowaniem określonym w niej. Ustalenie, że kwestionowane postanowienia umowne są niedozwolone prowadzi do wniosku, że łącząca strony umowa jest umową wyrażającą zobowiązanie w walucie polskiej bez waloryzacji do waluty obcej. Należy przypomnieć, że przedmiotowy kredyt został udzielony w złotych, a nie we frankach szwajcarskich. Zaciągnięty przez powodów kredyt był jedynie waloryzowany w stosunku do (...).

Wobec tego, że przepisy umowy przewidujące indeksację stanowią niedozwolone postanowienia umowne, a co za tym idzie nie wiążą stron, należy uznać, że strona pozwana korzystając z tego mechanizmu pobrała od powodów kwoty bez podstawy prawnej. W związku z tym powodom przysługuje roszczenie o zwrot nienależnie pobranych kwot na podstawie art. 405 kc w zw. z art. 410 § 1 i 2 kc. Zgodnie z art. 405 kc., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Powyższy przepis stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego (art. 410 § 1 kc.). Z kolei świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. W przedmiotowej sprawie nienależne świadczenie polega na tym, że bank pobierał od strony powodowej wyższe kwoty tytułem spłaty kredytu, niż pobierałby, gdyby nie stosował niedozwolonych klauzul waloryzacyjnych. W ocenie Sądu nie można przyjąć, że powodom nie przysługiwało uprawnienie do domagania się zwrotu nienależnego świadczenia ponieważ wiedziała, że nie była zobowiązana do świadczenia (art. 411 kc). Należy ustalić, że powodowie spełniali świadczenie, aby uniknąć przymusu, gdyż w sytuacji braku spełniania świadczeń zgodnych z brzmieniem umowy, stronie pozwanej przysługiwałoby uprawnienie do wypowiedzenia umowy, w związku z czym cała wierzytelność z tytułu umowy kredytu stałaby się wymagalna. Poza tym trudno przyjąć, że stronie pozwanej, która poprzez zastosowanie niedozwolonych postanowień umownych, doprowadziła powodów do

spełnienia świadczenia w wyższej wysokości, przysługiwało uprawnienie, w oparciu o przepis art. 411 pkt 1 kc, do odmowy zwrotu nienależnego świadczenia.

Z ustalonego stanu faktycznego jednoznacznie wynika, iż powodowie w okresie od dnia 28 września 2010 roku do dnia 28 lutego 2020 roku nadpłacili kwotę 51.265,99 zł

W związku z tym mają oni uprawnienie do zwrotu od strony pozwanej kwoty dochodzonej w pozwie.

Niezasadny okazał się również zarzut pozwanego dotyczący przedawnienia roszczenia, co miałoby skutkować oddaleniem powództwa. Sąd Rejonowy w pełni podziela pogląd wyrażony w Uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 roku w sprawie III CZP 6/21, zgodnie z którą bieg terminu przedawnienia biegnie od momentu powzięcia przez konsumenta informacji o znajdujących się w jego umowie klauzulach abuzywnych oraz podjęcia przez niego świadomej decyzji co do zrzeczenia się prawa do żądania unieważnienia niedozwolonych postanowień umownych zawartych w podpisanej przez niego umowy kredytowej na drodze sądowej.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. W niniejszej sprawie strona powodowa wezwała bank do zapłaty pismem z 26 marca 2020 roku, a pozwana ustosunkowała się decyzją negatywną z 27 maja 2020 roku. Biorąc pod uwagę powyższe, żądanie strony powodowej o zasądzeniu odsetek od 28 maja 2020 roku podlegało zasądzeniu.

Wobec uwzględnienia powództwa obejmującego roszczenie główne, bezprzedmiotowe stało się żądanie obejmujące roszczenie ewentualne. Co do zasady o żądaniu ewentualnym można mówić wówczas, gdy obok żądania głównego wysunięto w pozwie żądanie drugie jako ewentualne, o którym sąd może orzec tylko wtedy, gdy się nie przyjmie za uzasadnione żądania pierwszego. Zgłoszenie więc żądania ewentualnego jest szczególnym wypadkiem kumulacji roszczeń procesowych, gdyż istnieją tu dwa różne roszczenia procesowe, o których sąd nie orzeka jednocześnie, ale kolejno i to zależnie od tego jak orzeknie o roszczeniu zgłoszonym w pozwie na pierwszym miejscu.

O kosztach procesu orzeczono w pkt. 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. i wynikającej z niego zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwana przegrała niniejszą sprawę w całości, wobec tego powodom przysługiwało roszczenie o zwrot poniesionych przez nich kosztów procesu. Koszty te wyniosły kwotę 6.117 zł i obejmują:

- opłatę sądową od pozwu 1.000 zł;
- wynagrodzenie pełn. z wyboru 3.600 zł;
- opłata od pełnomocnictwa 17 zł;
- zaliczka na wynagrodzenie biegłego 1.500 zł.

W pkt. 3 wyroku Sąd orzekł o nieuiszczonych kosztach sądowych. W toku postępowania Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki w wysokości 2.743,16 zł. w postaci wynagrodzenia biegłego. Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c. powyższą kwotę nakazano pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi od pozwanego banku.